

Vårdhygieniska riktlinjer vid misstänkt eller konstaterat fall av fågelinfluensa

Bakgrund

Fågelinfluensa (H5N1) orsakas av influensavirus A av subtyp H5N1. Viruset är mycket smittsamt mellan fåglar. Risken för smitta till människor bedöms som mycket låg. Smitta mellan människor är mycket sällsynt, men enstaka fall finns beskrivna vid nära omvårdnad av svårt sjuk familjekontakt.

Smittspridning sker via en infekterad person som hostar, nyser eller andas ut droppar i olika storlek. Personen smittas genom att andas in virus eller få virus från luftvägssekret i ögon, näsa och mun genom beröring med orena händer.

Inkubationstiden är vanligtvis 2-5 dagar, men kan vara upp till 8 dagar efter exponering. Symtombilden domineras ofta av hög feber och hosta med en snabb utveckling av svåra symtom från nedre luftvägar, samt påverkan på flera organ i kroppen. Illamående, kräkningar och diarré förekommer och kan vara första symtomen.

Skärpta hygienrutiner

Tillämpa basala hygienrutiner med noggrann handhygien. Handsprit avdödar fågelinfluensavirus. Personlig skyddsutrustning ska användas vid vistelse i vårdrummet enligt nedan:

- andningsskydd (FFP2, FFP3)
- visir eller skyddsglasögon

Andningsskydd ska sättas på så att det täcker både näsa och mun. Skydden är engångsprodukter och ska slängas direkt efter användning.

Vid påtagning av andningsskydd ska tillpassningskontroll utföras för att säkerställa att det inte finns glipor mellan hud och andningsskydd där luft kan ta sig förbi utan att filtreras.

Avklädningsrutin

Om plastförkläde och handskar har använts tas dessa av och slängs i behållare för smittförande avfall inne på patientrummet. Därefter spritas händer och underarmar. Utanför rummet spritas händerna igen innan visir och därefter andningsskydd tas av och slängs i behållare för smittförande avfall. Sprita händerna igen när all skyddsutrustning är avtagen. Om visir för flergångsbruk används ska det desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt efter varje användning.

Placering av patient

Öppenvård

Patient ska inte vänta i väntrum utan tas direkt till undersökningsrum med stängd dörr. Minimera risken för att exponera andra personer. All provtagning sker i undersökningsrummet.

Inläggning på sjukhus

Inneliggande patienter vårdas på infektionskliniken på isoleringsrum avsett för luftburen smitta. Patienter med fågelinfluensa av samma typ kan vårdas i samma rum. Patienten ska inte lämna vådrummet för annat än undersökningar och behandlingar som måste utföras. Utomhusvistelse i anslutning till vådrummet går dock bra.

Instruktioner till patient

Uppmana patienten att hosta och nysa i engångspapper för att minska mängden droppar i luften och på ytor. Använt papper läggs direkt i avfallspåse. Uppmana (eller vid behov hjälp) patienten till god handhygien.

Städning, rengöring och desinfektion

Tillämpa skärpta hygienrutiner (se ovan) vid städning, rengöring och desinfektion.

Öppenvård

Torka av tagytor med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Övriga ytor och golv städas med rengöringsmedel och vatten.

Nästa patient kan tas in på rummet direkt efter avslutad städning.

Daglig städning

- Rengör dagligen tagytor i patientens närhet med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Övriga ytor städas med fuktad mikrofiberduk.
- Gör punktdesinfektion med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt vid spill av kroppsvätskor.
- Använda mikrofiberdukar och moppar hanteras som vanligt.
- Städutrustningen ska desinfekteras efter varje användning.

Slutstädning

- Rengör tagytor i patientens närhet med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt. Övriga ytor städas med fuktad mikrofiberduk.
- Golv städas med förfuktad mopp.
- Släng engångsmateriel som förvarats i närförråd om inte renhetsgraden kan garanteras.

Rengöring och desinfektion av flergångsartiklar, utrustning och hjälpmedel

Rengör och desinfektera flergångsartiklar och utrustning som tål värmedesinfektion i spol- eller diskdesinfektor. Övrigt material rengörs och desinfekteras med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt.

Hjälpmedel och medicinteknisk utrustning bör vara patientbundna. Utrustning som delas mellan patient desinfekteras direkt efter användning.

Tvätt

Tillämpa skärpta hygienrutiner (se ovan) vid hantering av smutstvätt. Alla textilier hanteras som smittförande. Lägg tvätten i en vattenlöslig tvättsäck som sedan läggs i en vanlig tvättsäck. Låt det rosa plastbandet hänga ut. Tänk på att packa in blöta textilier i torra så att inte tvättsäcken löses upp under transporten.

Avfall

Tillämpa skärpta hygienrutiner (se ovan) vid hantering av avfall. Avfall som är bemängt med kroppsvätskor eller annat organiskt material från patienten hanteras som smittförande avfall. Övrigt avfall hanteras som vanligt avfall. Lagra inte avfallssäckar i vårdrum eller desinfektionsrum.

Behandling/undersökning på annan enhet

Informera mottagande enhet om att patienten är smittsam och att bära skyddsutrustning enligt ovan (se rubriken Skärpta hygienrutiner). Patienten förs direkt till undersöknings- eller behandlingsrum.

Transporter

Uppmana patienten att hosta och nysa i papper. Näsduken slängs i medhavd avfallspåse (som hanteras som smittförande avfall). Om patienten tolererar munskydd kan det med fördel användas under transporten.

Till vården

Patienter med misstänkt eller bekräftat fall med fågelinfluensa transporteras i egen bil eller med ambulans. Patienter bör undvika allmänna kommunikationsmedel.

Vid ambulanstransport ska luckan mellan förarhytt och vårdutrymme vara stängd och personal i vårdutrymmet ska bära skyddsutrustning enligt skärpta hygienrutiner. Vädra och rengör ambulansen efter avslutad transport.

Inom vårdlokaler

Patienten transporteras direkt till undersökningsrum eller behandlingsrum. Transporterande personal ska bära skyddsutrustning under transporten. Minimera risken för att exponera andra personer i korridorer.

Besök

Besök ska undvikas, men kan beviljas under särskilda omständigheter. Eventuella besökare ska informeras om och bära samma skyddsutrustning som vårdpersonal i

vårdrummet. Besökare ska instrueras om korrekt användning av andningsskydd och visir. Besökare ska tillämpa god handhygien.

Personal

Begränsa antalet personal som vårdar patienten.

Smittfriförklaring

Patienter med fågelinfluensa bedöms smittsam från det att luftvägssymtom uppträder, och bedöms smittfri efter minst 48 timmars feberfrihet, stabil klinisk förbättring och minst 7 dygn sedan symtomdebut.